

ASEAN+๓

12 ktfor@nationgroup.com

กรุงเทพธุรกิจ
เรารักอาเซียน

● **รศ.ดร.อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ**

ศูนย์อาเซียนศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น
 www.cas.kku.ac.th

ความเปลี่ยนแปลง ทางเศรษฐกิจเมียนมา

เมียนมาได้เปลี่ยนชื่อประเทศใหม่ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญฉบับปี 2551 ภายหลังจากการประชุมรัฐสภาและจัดตั้งรัฐบาลชุดใหม่ขึ้นปกครองประเทศ โดยเปลี่ยนจากเดิมคือ สหภาพพม่า (The Union of Myanmar) เป็น สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (The Republic of the Union of Myanmar)

เมียนมาได้เข้ามาเป็นสมาชิกรายสุดท้ายของอาเซียน เพราะสถานการณ์ทางการเมืองของเมียนมาที่ยังยาก ยืดเยื้อมายาวนาน โดยเริ่มต้นจากระบบเผด็จการของนายพล เนวิน ที่ยึดอำนาจรัฐมายาวนานถึง 26 ปี และก็มีได้สงบลง เพราะหลังจากนั้นก็มีการปฏิวัติรัฐประหารเกิดขึ้นอีก

การยึดอำนาจในทุกครั้งมีการตั้งรัฐบาลทหาร และสภาเรียกกันว่า สภาฟื้นฟูกฎหมายเมียนมาหรือสสอริค เป็นสภาเพื่อแก้ปัญหาภาพลักษณ์ของประเทศ แต่ความเป็นจริงก็คือการใช้กองทัพเข้าปกครองประเทศนั่นเอง

นโยบายและความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของเมียนมานั้น น่าจะเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมเมื่อครั้งที่ประเทศสมัครเข้าเป็นสมาชิกของอาเซียน และได้รับการรับรองเมื่อปี 2540 แต่ถึงแม้จะมีอายุอาณัติของความเป็นสมาชิกมานานเกือบ 20 ปีแล้วก็ตาม แต่ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของเมียนมานั้นเกิดขึ้นไม่ได้เร็วอย่างที่คิด เพราะกว่าที่ประเทศมหาอำนาจตะวันตกจะยกเลิกการคว่ำบาตรเมียนมาได้ ก็เมื่อปี 2556

ว่ากันไปแล้ว ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของเมียนมานั้นขึ้นอยู่กับนโยบายเปิดประเทศเป็นตลาดเสรี และการยอมยกเลิกมาตรการคว่ำบาตรของประเศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจเป็นหลัก

ในระยะเวลาหลายที่ผ่านมา ประเทศเมียนมาต้องทำความเข้าใจกับการเปิดประเทศเป็นตลาดเสรี และการสร้างความสัมพันธ์ทางการค้า และการลงทุนกับบรรดาประเทศสมาชิกอาเซียน และนานาประเทศทั่วโลก ซึ่งหมายความว่าประเทศเมียนมาต้องมีกฎหมาย ระเบียบ กระบวนการยุติธรรม และพิธีการของรัฐที่ชัดเจน มีความเป็นมาตรฐานสากลตามสมควร ทั้งนี้มีหลักฐานยืนยันได้ชัดเจนว่า ประเทศเมียนมากำลังพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญนี้

อาเซียนเองยอมรับว่า การรับเมียนมาเข้ามาเป็นสมาชิกนั้นมีเหตุผลสำคัญอยู่ที่ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ กล่าวคือ เมียนมามีความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจมากพอ ซึ่งเป็นการมองในมิติทางเศรษฐกิจ เพราะประเทศนี้เป็นประเทศที่มีทรัพยากรธรรมชาติมากที่สุด ซึ่งวิเคราะห์แล้วจะเป็นผลดีทางด้านความร่วมมือทางการค้าและเศรษฐกิจกับประเทศในกลุ่มสมาชิกในภายหลัง

แม้ในครั้งที่อาเซียนยอมรับเมียนมาเข้ามาเป็นสมาชิกนั้น มิติทางการเมืองของเมียนมายังเป็นที่กังขาของบรรดาประเทศมหาอำนาจ แต่อาเซียนเชื่อว่าการยอมรับเมียนมา จะทำให้เกิดความคลี่คลายทางการเมืองได้และอาเซียนเองก็อ้างว่าการยอมรับเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนั้น ประสบความสำเร็จมากกว่าการใช้วิธีคว่ำบาตรแบบของประเทศมหาอำนาจตะวันตก เพราะคนที่เดือดร้อนจากการคว่ำบาตร คือประชาชนตาตาๆ ส่วนคนคุมบังเหียนของรัฐบาลก็ไม่เห็นจะทุกข์ร้อนอะไรด้วย เพราะอย่างไรก็ได้สวยสุขอยู่ดี

สถานการณ์ทางการเมืองของเมียนมาดีขึ้นนับแต่ที่ได้เข้าเป็นสมาชิกอาเซียน และการที่รัฐบาลเมียนมายอมรับพันธกรณีตามกฎบัตรอาเซียนโดยดุษฎี ทำให้ภาพลักษณ์ของเมียนมาดูดีขึ้นอย่างเห็นตาเห็น และผู้เขียนพบว่า การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของเมียนมาซึ่งความไว้วางใจในทางเศรษฐกิจของบรรดานักลงทุน และผู้ที่อยู่ในแวดวงการค้าระหว่างประเทศได้เป็นอย่างดี